

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Maatalouden monihyötyiset kosteikot

Antti Miettinen
ELY-keskusten valtakunnallinen ilmastoyksikkö

Tekoja, tukea ja tulevaisuutta – Monimuotoisuutta maataloille
Maatalous muuttuvassa ilmastossa -tapahtumasarjan toinen osuus

12.11.2025

Kosteikkojen hyötyjä

Aholan Maito Oy:n kosteikko Utajärvellä

Kuva: Antti Miettinen

- Monimuotoisuus, maisema, virkistys ja luontokadon hillintä
 - Elinympäristöt ja ekosysteemipalvelut
 - Lintujen tarkkailu, metsästys
- Ravinnepäästöjen vähentäminen
 - Vähemmän ravinteita, kiintoainesta haitta-aineita vesistöihin
- Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen edistäminen
 - Turpeen hajoamisen hidastaminen
 - Tulvimisen vähentäminen ja kuivuuden lievittäminen

Rahoitusmahdollisuuksia kosteikkoinvestointiin

Risusuon kosteikko ja lintutorni Suomussalmella

Kuva: Veli-Matti Pekkarinen

- **Ei-tuotannollisten investointien tuki**
- JTF-rahoitus
- Helmi-ohjelma ja metka-tuet
- Säätiöiden rahoitus

Ei-tuotannollisten investointien tuki (ETI-tuki) kosteikkojen perustamiseen

- Tukea voi saada
 - Maatalousluonnon monimuotoisuutta edistävien kosteikkojen perustamiseen, jotka toimivat eliöstön elinympäristönä tai viljelymaiseman monipuolistajana
 - Maatalouden vesiensuojelukosteikkojen perustamiseen, jotka toimivat kiintoaineksen ja ravinteiden pidättäjinä
 - Turvepellon muuttamiseen ilmastonmuutosta hillitseväksi kosteikoksi tai suon kaltaiseksi alueeksi
 - Turvepeltoja ovat pellot, joiden muokkauskerroksen orgaanisen aineksen pitoisuus on vähintään 40 %
 - ETI-tuella voidaan ennallistaa vain sellaisia turvepeltoja, joille voitaisiin myöntää pinta-alaperusteisia peltotukia
- Tukea voivat saada
 - Viljelijät, rekisteröidyt yhdistykset ja vesilain ([587/2011](#)) luvussa 12 tarkoitetut vesioikeudelliset yhteisöt
 - Hakijalla on oltava Y-tunnus

Ei-tuotannollisten investointien tuki kosteikkojen perustamiseen

- Tuen määrä
 - Enintään 12 000 €/ha, jos perustettavan kosteikon pinta-ala on yli 0,5 hehtaaria
 - Jos kosteikon pinta-ala on 0,3–0,5 ha, voi tukea saada korkeintaan 4 100 € koko kosteikkoa kohden
 - Lisäksi kosteikkosuunnitelmille ja esimerkiksi kaivurin työveloitukselle sekä työntekijöiden ja työjohtajan tuntipalkoille on määritelty enimmäiskustannukset
- ETI-tuen rahoitus on olemassa ainakin kuluvan CAP-ohjelmakauden loppuun asti vuoteen 2027
- Vuonna 2026 suunnittelukustannukset voidaan sisällyttää osaksi investointikustannuksia
 - Investoinnin suunnittelua voidaan rahoittaa Neuvontapalvelut-interventiosta, mutta Neuvon kautta rahoitetut suunnitelmat eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia kosteikkoinvestoinnissa
- Lisätietoja (tuolta sivulta löytyy myös linkki hankkeiden valintakriteereihin)
 - <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/investoinnit/ei-tuotannolliset-investoinnit/>

Kosteikkojen hoitosopimus

- Kosteikkohankkeen valmistuttua tulee solmia viisivuotinen hoitosopimus
 - Sopimuskauden päätyttyä sopimusta voidaan jatkaa tuenhakijan suostumuksella vähintään vuosi kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään
- Korvauksen määrä on 500 €/ha/vuosi
 - Sopimuslohkot ovat maatalousmaan ulkopuolista aluetta eli niille ei makseta muita peltotukia (kuten perustulotukea, luonnonhaittakorvausta, ekojärjestelmätukea yms.)
- Korvausta voivat saada
 - Luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt
 - Luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden ryhmä, joka harjoittaa maataloustoimintaa
- Lisätietoja
 - <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/peltotuet/kosteikkojen-hoitosopimus/sopimusehdot-kosteikkojen-hoito/kosteikkojen-hoitosopimus-2025/>

EU:n ennallistamisasetuksesta

- EU:n ennallistamisasetuksen tavoitteena on parantaa luonnon tilaa soilla, metsissä, maatalousympäristöissä, tuntureilla, rannoilla, merellä ja sisävesissä
 - Alue, jolla luonnon tilaa parannetaan, voi säilyä talouskäytössä
- Asetuksen toimeenpanoa varten laaditaan parhaillaan kansallista ennallistamissuunnitelmaa, jossa määritellään keinot asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi
 - Suomella on elokuuhun 2026 asti aikaa valmistella oma ennallistamissuunnitelmansa esitettäväksi Euroopan komissiolle
- Ennallistamisasetuksessa asetetaan tavoitteita maatalousekosysteemien luonnon monimuotoisuuden parantamiseksi
 - Tavoitteiden saavuttamiseksi jäsenvaltioiden tulee tehdä ennallistamis- ja vettämistoimia ojitetuilla turvemailla

Ojitettujen turvemaiden vettämisvelvoitteista

- Ojitettujen turvemaiden vettämisvelvoitteet vuosille 2030, 2040 ja 2050 määräytyvät jäsenvaltion turvepeltoalan perusteella
 - Turvepellon määritelmää ei ole vielä päätetty kansallisesti
 - MMM:n pohjaesitys on vähintään 40 cm paksu turvemaata, joka saa maataloustukea
 - Kaikkea vettämistä ei tarvitse tehdä turvepelloilla, vaan vettämistoimia voidaan tehdä myös turpeentuotannosta poistuneilla alueilla tai muilla ojitetuilla turvemailla, kuten ojitetuissa suometsissä
 - Muilla ojitetuilla turvemailla (suometsissä) vettämisvelvoitteesta voi täyttää enintään 40 %
- Suunnitellut ennallistamis- ja vettämistoimet olisivat maanomistajille vapaaehtoisia
 - Tavoitteena on, että turvepelloilla tehtävät vettämistoimet kohdistuvat heikkotuottoisille ja ruokaturvan kannalta merkityksettömille pelloille
- Muita avoimia kysymyksiä
 - Takautuvien toimien hyväksilukeminen
 - Ennallistamistoimien rahoitus

Kuinka paljon turvemaita täytyy vettä?

MMM:n pohjaehdotus: turvepelto = väh. 40 cm paksu turvemaata, joka saa maataloustukea

= turvepeltojen kokonaispinta-ala olisi reilut **230 000 hehtaaria**

= reilut **38 000 hehtaaria** turvemaata olisi vetettävä 2050 mennessä

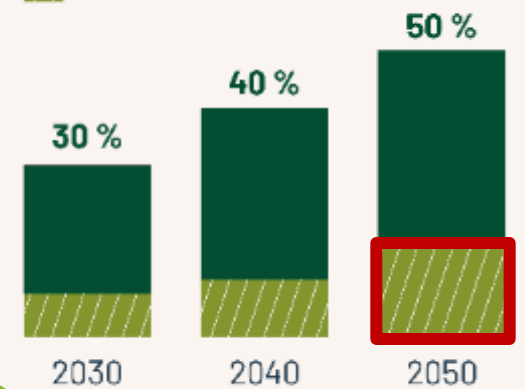
HUOM! Jos vetetään asetuksen sallima enimmäismäärä suometsiä

= jäljelle jää vajaat **23 000 hehtaaria** vetettäväksi **turvepelloilla** tai **turvetuotantoalueilla** v. 2050 mennessä (josta reilut 10 000 hehtaaria v. 2030)

Luonnonvarakeskuksen arvio: **vettämiskelpoista turvepeltoa** on noin 60 000 hehtaaria

Turvepeltojen ennallistamistavoitteet

vettämisosuus

HUOM. Vielä keskustelussa, ei päätöksiä

Tietokortti ilmastokosteikoista

- ELY-keskusten valtakunnallinen ilmastoyksikkö on julkaissut Sara Simolan laatiman tietokortin [Kosteikon tai suon kaltaisen alueen perustaminen turvepellolle: Uusi tarkoitus heikkotuottoisille ja tuotannon kannalta merkityksettömille turvepelloille](#)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kiitos!

Antti Miettinen
antti.miettinen@ely-keskus.fi
Puh. 050 46 83 771